

S. Dornič

Hlásenie o plnení plánu za rok 1963

I.

a/ Zoznam pôvodných publikovaných prác v r.1963

1. Psychologické problémy vzhľadovej kontroly výrobkov /valivých teliesok/. Čs.psych., 1963/2.

b/ Zoznam pôvodných nepublikovaných prác, napísaných v r.1963

1. Experimentálne overenie predpokladu o centrálnej podmienosti reverzibility. /20 strán/ Psych.štúdie VI., v tlači.
2. Rýchlosť optického postrehu ako funkcia členitosti podnetových polí a dĺžky nácviku. /19 strán/ Psych.štúdie VI., v tlači.
3. Vplyv počtu uniformných optických signálov na presnosť bezprostrednej lokalizácie. /18 strán - v spolupráci s M.Strížencom/ Psych.štúdie VI., v tlači.
4. Vplyv počtu súčasne kontrolovaných prvkov na efektívnosť vzhľadovej kontroly. /11 strán/. Psych.monografie I., v tlači.
5. Presnosť lokalizácie uniformných optických signálov ako funkcia rozsahu interpolácie. /12 strán/. Psych.monografie I., v tlači.
6. Experimentálne overenie predpokladu o centrálnej podmienosti reverzibility s použitím nového kritéria. /3 strany/. Activitas nerv.sup., v tlači.
7. Psychika a tuberkulóza. /120 strán - v spolupráci s M. Čermákom/. Vydav.SAV, v tlači.
8. Vplyv nácviku na rýchlosť a presnosť vnímania. /25 strán/. Záverečná zpráva za rok 1963.

c/ Zoznam publikovaných odbornopopularizačných článkov, správ a prekladov

1. Psychologické problémy vzhľadovej kontroly výrobkov. Technické noviny 1963/1.
2. O súčasnom stave psychológie práce v Maďarsku /zpráva/. Čs.psychológia, 1963/1.
3. Duševná hygiena a tuberkulóza. Zdravie ľudu 1963/16.

4. Zvláštnosti v správaní sa zvierat. Svet vedy 1963/10.
5. Michajlov-Caregorodcev: Za prahom vedomia /preklad z ruštiny/. Osveta 1963.

d/ Zoznam nepublikovaných odbornopopularizačných článkov

1. Zrakové klamy. /40 strán/. Svet vedy, v tlači.

e/ Stručná charakteristika výsledkov vedeckovýskumnej činnosti za r.1963

1. Plánovaná úloha: Vplyv nácviku na rýchlosť a presnosť vnímania. Cieľom výskumu v r.1963, ktorý čiastočne naväzoval na minuloročné výsledky /vzhladová kontrola/ bolo zistiť vplyv nácviku na rýchlosť a presnosť optického postrehu pri vnímaní zložitých, členitých podnetových polí. Experimentálny výskum som urobil na modeloch dvoch typov kontrolných činností: I. kontinuítnej kontroly súvislých dynamických plôch a II. hromadnej, simultánnej kontroly valivých teliesok. V prvom prípade bola členitosť určená sieťou štvorcov rôznej hustoty, v druhom veľkosťou teliesok /guliek/. V oboch prípadoch som použil 3 stupne členitosti. Úlohou p.o. bola detekcia bodových signálov. Pokusom sa podrobilo 15 p.o. vo veku 15 rokov.

Výsledky ukázali, že 1/ členitosť podnetového poľa má výrazný inhibičný efekt na rýchlosť optického postrehu signálov; 2/ trojdňový nácvik spôsobil postupnú redukciu tohoto efektu; 3/ zmeny rýchlosti optického postrehu signálov, vyvolané nácvikom, boli pri vyšších stupňoch členitosti väčšie, takže na konci nácviku sa počítačné rozdiely znížili na minimum. - Výsledky potvrdili predpoklad, že k určitým zmenám perceptuálnej organizácie, prejavujúcim sa v poklese rušivého účinku nesignálnych parametrov podnetových polí na optický postreh signálov, dochádza pri uniformne členitých poliach už pri krátkodobom nácviku.

Uvedenú tému som spracúval ešte v rámci oddelenia psychológie práce. Keďže v druhom polroku som prešiel do oddelenia všeobecnej psychológie, tému som /pokiaľ ide o aspekty psychológie práce/ primerane uzavrel a spracoval v pripojenej záverečnej zpráve. Súčasne zo

širšieho hľadiska, zapadajúceho do tematickej náplne oddelenia všeobecnej psychológie, som na spomenutú prácu naviazal štúdiom a spracúvaním problematiky vigilancie pri optickom vnímaní ako aj predbežnými pokusmi, zameranými najmä na prípravu vhodných metód /eeg, ekg, kgr, pneumografia, jednoduchý a zložitý reakčný čas atď./ pre rozsiahlejší experimentálny výskum v budúcom roku.

2. Neplánovaná vedecko-výskumná činnosť: Pracoval som na týchto štyroch témach: 1/ niektoré problémy bezprostrednej pamäti, resp. krátkodobého skladovania informácie pri uniformných optických podnetoch. Na základe výsledkov experimentálnych výskumov som napísal 2 odborné štúdie /pozri pod b//; 2/ otázky mechanizmov reverzibility /pozri pod b//; 3/ vzájomný vzťah medzi psychickým stavom a priebehom organického patologického procesu pri tbc /ukončené monografiou/, 4/ započal som /v spolupráci s psychiatrom/ výskum vplyvu niektorých excitancií /Centedrinu, Dexfenmetrazinu/ a ataraktík /Guaajacuranu, Meprobatu a Plegomazinu/ na vnímanie.

f/ Stav realizácie v praxi

Výsledky plánovaného výskumu /Vplyv nácviku na rýchlosť a presnosť vnímania/ budú publikované v PŠ VI. Hoci dosah vyššie uvedených výsledkov je vzhľadom na modelový charakter experimentov pre priamu aplikáciu v organizácii procesov vzhľadovej kontroly obmedzený, zistené skutočnosti sa stanú podkladom pre ďalšie skúmanie základných zákonitostí a mechanizmov vnímania pri podobných typoch pracovných činností. - Podmienky pre praktické využitie výsledkov ostatných /neplánovaných/ výskumov sú dané ich sprístupnením príslušným odborníkom prostredníctvom publikácií.

II-III.

Spolupráca s vysokými školami /prednášky a iné/, referáty na odb. podujatiach, popularizačné prednášky, verejná a polit. činnosť

Členstvo v Komisii pre udeľovanie vedeckých hodností pre psychologické vedy pri Fil.fak. UK, členstvo v Edičnej komisii pri Kolégiu pre filozofiu, psychológiu a pedagogiku pri SAV, vykonávanie funkcie školiteľa, členstvo v skúšobných komisiách pre aspirantov.